Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003738

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-12-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Габрусєва Наталія Валеріївна

2. Nataliia Habrusieva

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 015

Назва наукової спеціальності: Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Професійна освіта

Дата захисту: 07-12-2022

Спеціальність за освітою: Географія та історія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 359

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35, 14.43, 14.07

Тема дисертації:

1. «Формування професійної відповідальності студентів технічних університетів у процесі вивчення суспільних дисциплін»

2. Formation of professional responsibility of students of technical universities in the process of studying social disciplines.

Реферат/анотація:

1. У дисертації подано теоретичне узагальнення і нове вирішення проблеми формування професійної відповідальності студентів технічних університетів. Розроблено й експериментально перевірено обґрунтовані на засадах фронестичного підходу педагогічні умови формування професійної відповідальності студентів технічних університетів у процесі вивчення суспільних дисциплін. Мета дослідження – теоретично обґрунтувати й експериментально перевірити педагогічні умови формування професійної відповідальності студентів технічних університетів у процесі вивчення суспільних дисциплін. Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в тому, що вперше: п визначено педагогічні умови формування професійної відповідальності студентів технічних університетів у процесі вивчення суспільних дисциплін: реалізація

міждисциплінарних зв'язків суспільних дисциплін для формування здатності співвідносити власну відповідальну поведінку із суспільно значимими орієнтирами, застосування контекстного навчання у процесі вивчення суспільних дисциплін, системний моніторинг процесу формування професійної відповідальності засобами інформаційно□комунікаційних технологій; □ розроблено структурно-функціональну модель формування професійної відповідальності студентів технічних університетів у процесі вивчення суспільних дисциплін, яка охоплює такі блоки: цільовий, в якому представлено визначені суспільним замовленням мету та підходи до її втілення в умовах технічного університету; змістово-процесуальний, який вміщує зміст суспільних дисциплін, педагогічні умови формування професійної відповідальності та процес їх реалізації на теоретичному та практичному рівнях, форми, методи, прийоми навчання і способи педагогічного впливу; діагностико-результативний, який передбачає системний моніторинг індивідуальних особливостей професійно відповідальної поведінки студентів та зовнішніх обставин як важливу педагогічну умову та інструмент діагностики; □ обґрунтовано необхідність і доцільність застосування фронестичного підходу у формуванні професійної відповідальності студентів технічних університетів, сформульовано основні принципи його застосування у професійній підготовці студентів технічних спеціальностей; □ виокремлено компоненти внутрішньої структури професійної відповідальності та визначено контексти і професійно значущі якості, які слугували індикаторами сформованості професійної відповідальності у студентів технічних спеціальностей. Уточнено сутність понять «відповідальність», «професійна відповідальність», «професійна відповідальність інженера», «формування професійної відповідальності. Подальшого розвитку набули теоретико-методологічні основи формування професійної відповідальності студентів технічних університетів під час вивчення суспільних дисциплін. Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що розроблено й апробовано методику діагностики сформованості професійної відповідальності студентів технічних спеціальностей, дистанційний курс «Професійна відповідальність фахівця технічного профілю в сучасних умовах» та методичні рекомендації до його вивчення. Зміст і результати дисертаційного дослідження можуть бути використані для розроблення компонентів освітніх програм підготовки майбутніх фахівців технічного профілю, у практиці формування інтегральної та загальних етично визначених компетенцій студентів закладів вищої технічної освіти, а також для створення навчально□методичного забезпечення суспільних дисциплін. У першому розділі «Теоретичні основи формування професійної відповідальності студентів технічних університетів у процесі вивчення суспільних дисциплін» здійснено аналіз трактування понять «відповідальність», «соціальна відповідальність» та «професійна відповідальність». Окреслено основні підходи до розуміння феномену «відповідальність» у філософському, психологічному та педагогічному контекстах. Означено специфіку професійної відповідальності фахівця технічного профілю щодо родових понять – «відповідальність», «соціальна відповідальність», «професійна відповідальність». Уточнено визначення професійної відповідальності, яке представлено як вище, інтегративне, динамічне, професійно значуще утворення, сформоване на основі суспільно значимих орієнтирів, що забезпечує в умовах вибору внутрішню самостійність, відносну незалежність особистості від зовнішніх умов й оптимальну організацію та самоорганізацію професійної діяльності. З'ясовано основні компоненти внутрішньої структури професійної відповідальності студентів технічних спеціальностей – когнітивний, емоційний, мотиваційний та поведінковий, які на індивідуальному рівні визначаються професійно значущими якостями і контекстами розуміння суб'єктом міри своєї відповідальності у професійній сфері та об'єктивними умовами й обставинами, в яких відбувається професійна дія.

2. The dissertation presents theoretical generalization and a new solution to the problem of forming the professional responsibility of students of technical universities. There were developed and experimentally verified pedagogical conditions for the formation of professional responsibility of students of technical specialties in the process of studying social disciplines based on the principles of the phronetic approach. The purpose of the study is to theoretically substantiate and experimentally verify the pedagogical conditions for the formation of professional responsibility of students of technical universities in the process of studying social disciplines. The scientific novelty of the research results lies in the following: □ for the first time there were determined the

pedagogical conditions for the formation of professional responsibility of students of technical universities in the process of studying social disciplines: the implementation of interdisciplinary connections for the formation of the ability to correlate one's own responsible behaviour with socially significant guidelines, the use of contextual learning, the systematic monitoring of professional responsibility by means of information and communication technologies□ □ for the first time it was developed a structuralfunctional model for the formation of professional responsibility of students of technical universities in the process of studying social disciplines, which covers the following blocks: targeted, which presents the purpose determined by the public order and approaches to its implementation in the conditions of a technical university□ contentprocedural, which 11 includes the content of social disciplines, pedagogical conditions for the formation of professional responsibility and the process of their implementation at the theoretical and practical levels, forms, methods, teaching techniques and methods of pedagogical influence□ diagnosticresultative, which involves systematic monitoring of individual characteristics of students' professionally responsible behaviour and external circumstances as an important pedagogical condition and diagnostic tool□ □ for the first time it was substantiated the necessity and expediency of using the phronetic approach in the formation of professional responsibility of students of technical universities□ there were formulated the main principles of its application in the professional training of students of technical specialties□ □ for the first time there were singled out the components of the internal structure of professional responsibility and the contexts as well as professionally significant qualities were determined, which served as indicators for the formation of professional responsibility among students of technical specialties. The essence of the concepts "responsibility", "professional responsibility", "professional responsibility of an engineer", "formation of professional responsibility" was clarified. The theoretical and methodological foundations of the formation of professional responsibility of students of technical universities during the study of social disciplines were further developed. The practical significance of the research results lies in the development and approbation of the methodology for diagnosing the formation of professional responsibility of students of technical specialties□ the distance course "Professional responsibility of a specialist of a technical profile under modern conditions" and methodical recommendations for its study. The content and results of the dissertation research can be used for the development of components of educational programs for the training of future technical profile specialists, in the practice of forming integral and general ethically determined competencies of students of higher technical 12 education institutions, as well as for the creation of educational and methodological support for social disciplines. The first chapter "Theoretical foundations for the formation of professional responsibility of students of technical universities in the process of studying social disciplines" analysed the concepts "responsibility", "social responsibility" and "professional responsibility" The main approaches to understanding the phenomenon of "responsibility" in philosophical, psychological and pedagogical contexts were outlined.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Meshko H., Habrusieva N., Kryskov A. Research of professional responsibility of students of technical specialities by means of information and communication technologies. Journal of Physics: Conference Series, IOP Publishing. 2021. Vol. 1840, №. 1. P. 012058.

- Habrusieva N. Fronestical approach to the formation of professional responsibility of future specialists of technical specialties: monitoring by means of information and communication technologies. Social work and education. 2022. Т. 9. №. 1. P. 7-25.
- Мешко Г., Габрусєва Н. Методика дослідження професійної відповідальності студентів технічних спеціальностей. Наука і техніка сьогодні. Сер.: Педагогіка. 2022. № 5 (5). С. 353–366.
- Габрусєва Н. Дослідження професійної відповідальності та асертивності студентів технічних спеціальностей як ресурсів продуктивних копінг-стратегій. Молодь і ринок. 2022. № 3-4 (201-202). С. 184-190.
- Габрусєва Н. Експериментальна перевірка ефективності педагогічних умов формування професійної відповідальності студентів технічних спеціальностей у процесі вивчення суспільних дисциплін. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер.: Педагогіка. 2022. № 1(1). С. 125135.
- Kravets V., Meshko H., Meshko O., Leskiw A. & Habrusieva N. Development of Future Managers' Resilience as a Condition for Efficiency and Reliability of Management Activities. SHS Web of Conferences. Les Ulis. 2021. Vol. 100. P. 02003.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мешко Галина Михайлівна
2. Halyna M. Meshko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8857-4735

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шахов Володимир Іванович

2. Володимир І. Шахов

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Код за ЄДРПОУ: 02125094

Місцезнаходження: вул. Острозького, буд. 32, Вінниця, Вінницький р-н., 21100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Джеджула Олена Михайлівна

2. Olena M. Dzhedzhula

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козловський Юрій Михайлович

2. Yurii M. Kozlovskyi

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гевко Ігор Васильович

2. Ihor V. Hevko

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Горбатюк Роман Михайлович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Горбатюк Роман Михайлович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Любінецька Марія Ігорівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна